

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D. v právní věci **žalobkyně: A. P.**, nar. „X“, státní příslušnost Ukrajina, bytem „X“, adresou pro doručování „X“, zastoupené JUDr. Davidem Kojzarem, advokátem se sídlem Lidická 784, 278 01 Kralupy nad Vltavou, proti **žalovanému: Ministerstvu vnitra**, Odboru azylové a migrační politiky, sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18.3.2016, č.j. OAM-49/ZA-ZA04-K07-2015, E.č.: „X“,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobkyně, JUDr. Davidu Kojzarovi, **s e p ř i z n á v á** odměna ve výši 8.228,- Kč, která mu bude vyplacena do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Krajského soudu v Ústí nad Labem.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého zástupce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 18.3.2016, č.j. OAM-49/ZA-ZA04-K07-2015, E.č.: „X“, jímž bylo ve věci mezinárodní ochrany rozhodnuto tak, že se žalobkyni podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), tato ochrana neuděluje.

Žalobkyně v žalobě uvedla, že napadeným rozhodnutím žalovaného byla zkrácena na svých právech, neboť žalovaný porušil ust. § 14 a § 14a zákona o azylu ve spojení s ust. § 2 odst. 1, 4, § 50 odst. 4 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen

„správní řád“). Žalobkyně uvedla, že je sice ukrajinské národnosti, ale hovoří pouze rusky, ukrajinsky skoro nemluví. Žalobkyně připomněla, že na Ukrajině dochází k diskriminaci rusky hovořících osob, například uvedla, že byla svědkem toho, jak dvě dívky hovořící rusky obstoupila skupinka mladíků s georgijevskými stužkami a začali jim nadávat. O mezinárodní ochranu požádala z důvodu, že má obavy z návratu na Ukrajinu nejen kvůli probíhajícímu válečnému konfliktu, ale i z důvodu špatného zdravotního stavu její matky, která bude potřebovat její pomoc, a pro svůj vlastní špatný zdravotní stav. Žalobkyně připomněla, že má od šesti let problémy se srdcem, neboť jí špatně protéká krev mezi srdečními komorami. Když se žalobkyně v roce 2014 pohybovala na Ukrajině, musela vyhledat kardiologa a neurologa, byly jí předepsány injekce, avšak vzhledem ke špatnému stavu zdravotních středisek na Ukrajině jí je neměl kdo aplikovat. K nedoloženým lékařským zprávám žalobkyně uvedla, že již v rámci pohovoru sdělila, že jí vykradli byt, je objednána na vyšetření k lékaři v České republice a zprávu může doložit dodatečně. Žalobkyně akceptuje neudělení azylu podle ust. § 12 zákona o azylu, neboť nebyla ve své zemi pronásledována. S neudělením humanitárního azylu podle ust. § 14 zákona o azylu nesouhlasí. Správní orgán se vůbec nevypořádal se skutečností, že na Ukrajině nemá žádné příbuzné, neboť otec se o ni nezajímá a její babička a strýc žijí na Krymu, na který je obtížné se dostat. Žalovaný nezohlednil, že na území České republiky má vytvořené zázemí, kdežto na Ukrajině by byla sama a nemocná. K neudělení azylu podle ust. § 14a zákona o azylu žalobkyně uvedla, že správní orgán nedostatečně zhodnotil bezpečnostní situaci na Ukrajině, neboť zprávy, ze kterých vycházel, nejsou aktuální, a nevypovídají nic o současné situaci. Žalobkyně navíc upozornila na to, že žalovaný na svých webových stránkách upozorňuje občany České republiky k obezřetnosti při cestách do Dněpropetrovské oblasti kvůli nejistému vývoji bezpečnostní situace. Závěrem žalobkyně uvedla, že na Ukrajině nikoho nemá, její maminka se nachází ve špatném zdravotním stavu, má tedy na území České republiky možnost nějakých vazeb, a navrhla, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě uvedl, že s oprávněností podané žaloby nesouhlasí a navrhl žalobu zamítnout. Žalovaný zrekapituloval průběh správního řízení a uvedl, že žalobou napadené rozhodnutí nevykazuje nezákonnost. V rámci řízení o posouzení žádosti žalobkyně o poskytnutí mezinárodní ochrany vycházel žalovaný především z výpovědi žalobkyně a dále z informací, které nashromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnosti situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Tyto informace, jež jsou součástí spisového materiálu žalobkyně, vyhodnotil a dospěl k závěru, že skutečným motivem žalobkyně pro přiznání azylu je zhoršená ekonomická a bezpečnostní situace na Ukrajině a legalizace jejího dalšího pobytu na území České republiky. Žalovaný řádně zjistil skutkový stav a opatřil si k daným zjištěním podklady. Při svém rozhodování dbal na to, aby přijaté řešení odpovídalo okolnostem případu. Se žalobkyní byl za účelem zjištění skutečného stavu veden pohovor, při němž měla žalobkyně možnost vyjádřit se ke všem skutečnostem, které jí vedly k opuštění země původu. Žalovaný k tomu doplnil, že žalobkyně byla s protokolem seznámena, nedoplňovala jej a s obsahem protokolu souhlasila, což stvrdila svým vlastnoručním podpisem. Žalovaný zastává názor, že pracovní ani ekonomická nouze v zemi původu nečiní z dané osoby uprchlíka a žádnou z výjimek v daném případě nezjistil. V rámci správního řízení žalobkyně žádné zdravotní potíže nedeklarovala. Žalobkyně nedoložila jedinou lékařskou zprávu a injekce jí byly předepsány v zemi původu. Žalovaný připomněl taxativně vymezené důvody udělení mezinárodní ochrany, dovodil zjevnou účelovost podání žádosti o mezinárodní ochranu a odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne

22. 1. 2004, sp. zn. 5 Azs 37/2003. Žalovaný dále uvedl, že pokud žalobkyně chce v České republice studovat, měla využít institutů, které cizincům nabízí zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Zdůraznil, že mezinárodní ochrana je výjimečným právním institutem, jehož smyslem je poskytnout ochranu cizinci nikoliv před negativními vlivy, z důvodů uvedených v zákoně o azylu. Závěrem žalovaný uvedl, že se nedopustil žádné nezákonnosti při posuzování žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany a rozhodnutí bylo dle jeho názoru vydáno v souladu s právními předpisy České republiky, zejména se zákonem o azylu. S ohledem na uvedené proto žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

V replice žalobkyně uvedla, že trvá na tom, že správní orgán nesprávně posoudil její žádost o udělení mezinárodní ochrany. Například opomněl uvést, že žalobkyně byla vykradena a lékařské zprávy jí byly odcizeny. Žalovaný postavil své rozhodnutí na tom, že žalobkyně žádost o udělení mezinárodní ochrany podala z důvodu zlegalizování si pobytu na území České republiky, avšak tato argumentace přijde žalobkyni absurdní, neboť každá žádost o udělení mezinárodní ochrany je podávána za účelem zlegalizování si pobytu v dané zemi. Žalobkyně uvedla, z jakých důvodů žádá o udělení azylu a proč považuje situaci v zemi původu za ohrožující. K tomu se však žalovaný nevyjádřil a neprovedl žádná skutková zjištění. Žalobkyně odkázala na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 21.12.2005, č.j. 6 Azs 235/2004-57, a dále uvedla, že ruskojazyčné menšině v zemi původu hrozí persekuce a diskriminace. Situace mezi Ukrajinskými nacionalisty a ruskojazyčným obyvatelstvem je napjatá. V této souvislosti žalobkyně odkázala na několik webových stránek. Podle žalobkyně existuje nebezpečí, že bude ve své zemi původu diskriminována. Žalobkyně dále poukázala na skutečnost, že žadatelé o mezinárodní ochranu jsou často ve složité důkazní pozici a mělo by být na správním orgánu, aby si opatřil veškeré důkazy ve prospěch i v neprospěch žadatelů. Podle žalobkyně se žalovaný nezabýval možností udělení doplňkové ochrany byť by podle žalobkyně byla možným řešením v případě, že by správní orgán zjistil veškeré skutečnosti potřebné pro rozhodnutí o její žádosti. Žalobkyně je ohrožena občanskou válkou a příslušností k jazykové menšině, proto splňuje kritéria udělení humanitárního azylu či doplňkové ochrany.

Soud ve věci rozhodoval bez nařízení jednání ve smyslu ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), neboť žalovaný s tímto postupem souhlasil a žalobce s tímto postupem vyjádřil konkludentní souhlas, když ve lhůtě stanovené mu za tímto účelem soudem neuvedl, že na projednání věci trvá.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkouvává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během patnáctidenní lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle ust. § 32 odst. 1 zákona o azylu. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle ust. § 76 odst. 2 s.ř.s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Po přezkoumání skutkového a právního stavu dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

Ze správního spisu postoupeného žalovaným soud zjistil tyto podstatné skutečnosti. Dne 16.1.2015 podala žalobkyně žádost o udělení mezinárodní ochrany. V ní uvedla, že je svobodná, spolu s ní žádá o udělení mezinárodní ochrany její matka, je schopná se dorozumět rusky a ukrajinsky, je pravoslavného vyznání, není členem žádné politické strany, v současné době studuje vyšší odbornou školu, obor cestovní ruch, je spoluvlastníkem bytu na Ukrajině. Poprvé opustila svou vlast v březnu 2013, požádala o povolení k pobytu za účelem sloučení rodiny. Její matka dostala v listopadu 2014 rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení pobytu za účelem sloučení rodiny, neboť její sňatek správní orgán vyhodnotil jako fiktivní. Žádost žalobkyně byla závislá na rozhodnutí o pobytu matky, proto vycestovala v listopadu 2014 na Ukrajinu a chtěla požádat o studijní vízum. Na ambasádě jí ale řekli, že jí nemohou vydat vízum, neboť o její první žádosti nebylo dosud rozhodnuto a že její pobyt na území České republiky je legální, neboť čeká na vyřízení pobytu. V prosinci 2014 se proto vrátila do České republiky. K důvodům podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedla, že se jí nepodařilo vyřídit pobyt, neměla studentské vízum, a když byla měsíc na Ukrajině a chtěla si jej zařídit, tak viděla, jak tam lidé žijí. Nechce se tam vrátit, probíhá tam válka. Chce žít tady, studovat, pracovat a nebát se o svou budoucnost. V případě návratu do vlasti se obává války, jelikož Doněck je od místa jejího bydliště vzdálen asi 300-400 km, což není mnoho. Na rusky mluvící obyvatele je vyvíjen tlak. V její rodině však vždy mluvili rusky, ukrajinsky se učila jen ve škole a neumí perfektně ukrajinsky. Dále uvedla, že ekonomická situace na Ukrajině je také špatná, hrivna vůči dolaru klesla, nenašla by práci a lidem se nevyplácí mzda. Její babička žije na Krymu a s otcem se nestýká. Ve zprávách slyšela, že na Ukrajině bude ve třech fázích probíhat mobilizace, která se bude týkat i žen od 25 let. Mobilizace by se týkala i její matky, která je zdravotní sestra. Ke svému zdravotnímu stavu uvedla, že když byla měsíc na Ukrajině, tak se její zdravotní stav zhoršil. Byla ve špatném psychickém stavu, bála se, že se nedostane zpět do České republiky, často plakala a musela vyhledat pomoc kardiologa a neurologa. Dosud bere léky a její matka jí píchá injekce, protože má potíže se srdcem. Bylo jí doporučeno, aby vyhledala lékařskou pomoc, ale už odjížděla z Ukrajiny a neměla čas dojít si na Ukrajině k dalšímu vyšetření. V České republice ještě u lékaře nebyla, má zkouškové období a ještě si nenašla čas.

V rámci pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně dále doplnila, že rozhodnutí ve věci žádosti o udělení pobytu za účelem sloučení rodiny jí dosud nebylo doručeno a je stále přerušeno do skončení řízení o udělení pobytu její matky. Vzhledem k tomu, že však její matka nedoplnila na výzvu správního orgánu dokumenty potřebné k odvolání proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení pobytu za účelem sloučení rodiny, neboť se rozhodla, že s manželem již žít nebude, případ žalobkyně automaticky ukončí. Žalobkyně uvedla, že momentálně studuje na soukromé škole a vyřízení studentského víza trvá 4 měsíce. Přišla by tak o značnou část svého studia, nyní má zkoušky, čeká jí závěrečná práce a ve smlouvě o studiu má uvedeno, že v případě předčasného ukončení studia musí zaplatit odstupné ve výši 70 % školného. Nemůže si dovolit odjet na Ukrajinu a čekat na udělení studijního víza a to i ekonomických důvodů, je studentka a nemá peníze. Na Ukrajině by jí nikdo nepodporoval, neboť babička nemá peníze a s otcem se nestýká. V Kyjevě byla svědkem toho, jak skupinka mladíků nadávala na dvě rusky hovořící dívky. Její kamarádka jí pak sdělila, že taková situace je po celé Ukrajině a je lepší mluvit ukrajinsky,

aby nebyli problémy. Zdravotní potíže žalobkyně vyvolalo odmítnutí vydání studijního víza, nevěděla, zda se dostane do České republiky, musela vyhledat lékaře. Ke kardiologovi a neurologovi šla týden před svým odjezdem z Ukrajiny, byly jí předepsány injekce. V České republice dosud nevyhledala lékařskou pomoc, protože nejprve má užívat léky, které si přivezla z Ukrajiny a pak by měla jít na vyšetření. Pokud by se musela vrátit zpět na Ukrajinu, pak by nemohla studovat obor, který studuje v České republice. Také vůbec neví, jak by našla práci, a pokud by ji našla, neví, zda by jí byla vyplácena mzda. Byt, kterého je spolumajitelkou, se nachází v devátém patře, zatéká tam, je tam plíseň a domovní správa jim řekla, že si byt mají opravit sami. Byt potřebuje rekonstrukci, na kterou nemá finance. Musela by si byt pronajmout. Dále se obává politické situace a války. Žalobkyně k možnosti, že by žila u babičky, uvedla, že tato žije na Krymu, který patří Rusku. Když byla na Ukrajině, tak za ní chtěla jet, ale neví, jak by se dostala přes hranice.

Z rozhodnutí ředitele Vyšší odborné školy cestovního ruchu a mezinárodního obchodního styku ze dne 26.3.2013, č.j. 56/13, bylo zjištěno, že žalobkyně byla přijata bez přijímacích zkoušek ke studiu oboru cestovní ruch. Součástí správního spisu je i uzavřená smlouva s touto školou ze dne 26.3.2013 a nájemní smlouva uzavřená dne 8.10.2014.

Dle ust. § 14 zákona o azylu jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

Dle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

Dle odst. 2 citovaného ustanovení se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti, jež má dle žalobkyně spočívat zejména ve skutečnosti, že se žalovaný dostatečně nevypořádal se zjištěným skutkovým stavem, že z napadeného rozhodnutí není zřejmé, o co opíral své úvahy, z jakých podkladů vycházel a k jakým závěrům dospěl.

Jak vyplynulo z žalovaným předloženého správního spisu a žalobou napadeného rozhodnutí, žalovaný v rámci své úvahy vycházel zejména z informací poskytnutých žalobkyní jednak v samotné žádosti o udělení azylu, a dále z protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Z uvedených listin vyplynulo, že žalobkyně o azyl žádá, neboť se jí nepodařilo vyřídit pobyt na území České republiky, neměla studentské vízum, a když byla měsíc na Ukrajině a chtěla si jej zařídit, tak viděla, jak tam lidé žijí. Nechce se tam vrátit, probíhá tam válka. Chce žít tady, studovat, pracovat a nebát se o svou budoucnost.

Dále si žalovaný jako podklad svého rozhodnutí vyžádal informace Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, posouzení mezinárodní ochrany (září 2015 – aktualizace č. 3), výroční zprávu organizace Human Rights Watch z 27. ledna 2016, informace z Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva, o stavu lidských práv na Ukrajině (ze dne 16. května 2015 až 15. srpna 2015), informace Ministerstva zahraničních věcí o situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti ze dne 21.5.2015, č.j. 98848/2015-LPTP, informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 1.8.2014, č.j. 110105/2014-LPTP, informaci Ministerstva zahraničních věcí ze dne 16.4.2014, č.j. 98524/2014-LPTP, o aktuální bezpečnosti, politické a ekonomické situaci na Ukrajině, zprávu organizace Freedom House – Svoboda ve světě 2015 – Ukrajina, výroční zprávu organizace Amnesty International ze dne 25.2.2015 a dále si žalovaný vyžádal zprávu Infobanky ČTK – Země světa, Ukrajina (stav ke dni 16.3.2015).

Jak konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 20.1.2006, č.j. 4 Azs 111/2005-58, který je dostupný na www.nssoud.cz, „řízení o udělení azylu je totiž specifické tím, že tvrzení žadatele o azyl hrají zcela zásadní roli a správní orgán z nich vždy vychází. Obsahují-li skutečnosti obecně podřaditelné azylovým důvodům, hodnotí je z hlediska pravdivosti a opatří si objektivní informace o zemi původu, které pak porovná s údaji sdělenými žadatelem a učiní celkový závěr.“ V napadeném rozhodnutí se žalovaný zabýval jednotlivými předpoklady udělení mezinárodní ochrany a doplňkové ochrany dle ust. § 12 - § 14b zákona o azylu, a postupně dospěl k závěru, že uvedené podmínky žalobkyně nesplňuje, neboť žalobkyně v průběhu celého správního řízení netvrdila, že by jí hrozilo nějaké pronásledování či že by z pronásledování měla odůvodněné obavy.

Rozhodování o udělení azylu z humanitárních důvodů dle ustanovení § 14 zákona o azylu je příkladem rozhodování na základě správního uvážení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19.7.2004, č.j. 5 Azs 105/2004-72, publ. pod č. 375/2004 Sb. NSS). Z tohoto důvodu se tak zdejší soud zabýval tím, zda žalovaný v rámci své rozhodovací činnosti jednal v mezích správního uvážení, jež je mu svěřeno zákonem o azylu. Dle soudu je nejprve vhodné uvést, že z judikatury správních soudů plyne, že při přezkumu rozhodnutí, které vychází toliko ze správního uvážení správního orgánu, soudy přezkoumávají, zda takové rozhodnutí bylo vydáno v řádném řízení. Byť je stanovení kritérií správního uvážení věci správního orgánu a soudy do jejich obsahu zásadně nezasahují, musí tak soud učinit v případech, kdy dojde k překročení mezí správního uvážení (ustanovení § 78 odst. 1 s.r.s.) stanovených mimo jiné i zásadami vyplývajícími z ústavního pořádku České republiky jako je zákaz svévole a nepřipustné diskriminace, přiměřenost zásahu a další (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15.10.2003, č.j. 3 Azs 12/2003-38, a rozsudek téhož soudu ze dne 22.1.2004, č.j. 5 Azs 47/2003-48, které jsou, jakož i všechny dále uvedené rozhodnutí, dostupné na www.nssoud.cz).

Posuzování žádosti o udělení azylu se sestává z řady procesních a materiálních hledisek obsažených v zákoně o azylu, které je nutno vidět v jejich vzájemné provázanosti a také časové souslednosti. Povinností žadatele o azyl je tvrdit skutečnosti, na základě nichž mu má být azyl udělen. Toto tvrzení žadatele není možné nahradit žádným postupem žalovaného. Správní orgán totiž nejen nemůže, ale není ani povinen domýšlet azylové relevantní důvody, které žadatel o azyl ve skutečnosti neuplatnil, a poté o nich provádět rozsáhlé dokazování. V řízení o azyl je správní orgán povinen zjistit skutečný stav věci v rozsahu důvodů, které žadatel o azyl v průběhu řízení uvedl (srov. např. rozsudek

Nejvyššího správního soudu ze dne 17.8.2005, č.j. 1 Azs 199/2004-50). Řízení o udělení mezinárodní ochrany je totiž ovládáno dispoziční zásadou, což znamená, že zdůvodnění žádosti a základ pro spolehlivé zjištění skutkového stavu vytváří samotný žadatel svými tvrzeními. Je to právě on, kdo zná důvody, které jej vedly k opuštění země původu, a kdo může označit skutečnosti, které pociťuje natolik palčivě, že se odmítá vrátit zpátky do vlasti (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7.12.2005, č.j. 4 Azs 151/2005-86).

Uvedené tedy znamená, že v případě přezkumu správního uvážení je tento rozsah determinován nejen např. zákazem svévole, nepřipustné diskriminace atd., nýbrž i tím, jaké relevantní skutečnosti uvedl žadatel o azyl v předmětné žádosti, popř. v průběhu samotného azylového řízení. Mezi nejčastější situace, kdy je azyl z humanitárních důvodů udělován, jsou případy těžké nemoci či zvláště těžkého postižení, kdy návrat konkrétní osoby do země jejího původu by pro ni představoval závažné, život ohrožující problémy. Žalobkyně sice uvedla, že je nemocná a stav zdravotních středisek na Ukrajině je špatný, nicméně v jejím tvrzení soud nespatřuje naplnění podmínky těžké nemoci života ohrožující. Žalobkyně totiž v žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedla, že jí před odjezdem z Ukrajiny v prosinci 2014 bylo doporučeno, aby vyhledala lékařskou pomoc, ale už odjížděla a neměla čas dojít si na Ukrajině k dalšímu vyšetření. Přes tuto skutečnost do podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 16.1.2015, tj. více než rok od svého návratu do České republiky, lékařskou pomoc v České republice nevyhledala, což odůvodnila tím, že má zkouškové období, ještě si nenašla čas, a protože nejprve má užívat léky, které si přivezla z Ukrajiny, a pak by měla jít na vyšetření. Pokud žalobkyně po svém návratu do České republiky v prosinci 2014 nemusela vyhledat lékařskou pomoc, pak její zdravotní stav jsou zdravotní střediska na Ukrajině schopná předepsáním adekvátních léků dostatečným způsobem řešit, neboť po jimi předepsaných lécích, žalobkyně nemusela vyhledat zdravotní pomoc v průběhu dalších třinácti měsíců, které pobývala na území České republiky. Soud dospěl k závěru, že pokud by zdravotní stav žalobkyně byl natolik závažný, aby se dala dovodit těžká nemoc života ohrožujícího, pak by žalobkyně musela vyhledat lékařskou pomoc ihned po svém návratu do České republiky, tj. v prosinci 2014, což neučinila. S ohledem na uvedené skutečnosti soud neshledal pochybení žalovaného a považuje námitku žalobkyně za nedůvodnou.

K námitce žalobkyně ohledně neudělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a zákona o azylu soud uvádí, že podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2013, č.j. 5 Azs 10/2012-68, který je dostupný na www.nssoud.cz, „*je pro účely posouzení existence důvodů pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu rozhodující otázka, zda stěžovateli v případě jeho návratu na Ukrajinu hrozí vážná újma. Proto je třeba zkoumat, zda vzhledem ke všem stěžovatelem uvedeným a zjištěným skutečnostem existuje „reálné nebezpečí“, že stěžovatel utrpí vážnou újmu.*“ V žalobou napadeném rozhodnutí se žalovaný zabýval z jakých důvodů žalobkyni mezinárodní ochranu podle ust. § 14a odst. 1 a § 14a odst. 2 nepřiznal, a to konkrétně na stranách 8 až 9 žalobou napadeného rozhodnutí. Žalovaný se podrobně zabýval otázkou, zda žalobkyni hrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání ve smyslu čl. 3 Úmluvy a dospěl k závěru, že žalobkyni nehrozí reálné nebezpečí. V této souvislosti soud považuje za stěžejní, že žalobkyně sama netvrdila, že by v případě návratu do vlasti byla vystavena mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení, ale pouze tvrdila, že důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany je její studium v České republice, ekonomické důvody,

válečný konflikt panující v zemi původu a neudělení povolení k pobytu za účelem sloučení rodiny. K namítanému neudělení azylu pro špatný zdravotní stav žalobkyně a její matky, o kterou se musí starat, soud uvádí, že žalobkyně zůstala toliko u tvrzení o špatném zdravotním stavu svém a její matky, avšak ničím jej nedoložila. Soud v této souvislosti vycházel z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 26.7.2007, č.j. 2 Azs 30/2007-69, který je dostupný na www.nssoud.cz, v němž je uvedeno, že „Nelze jistě vyloučit, že by doplňková ochrana byla cizinci udělena i z důvodů nedostatečné úrovně zdravotní péče v zemi původu; tato nedostatečnost by však musela dosahovat úrovně označitelné za mučení nebo nelidské či ponižující zacházení, jak na ně pamatuje jak § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, tak – aplikovatelný i na základě § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu - čl. 3 Evropské úmluvy, jak jej vyložil Evropský soud pro lidská práva zejména v rozsudku *D. proti Spojenému království* ze dne 2. 5. 1997, stížnost č. 30240/96. V něm Evropský soud pro lidská práva označil za porušení článku 3 Evropské úmluvy vyhoštění cizince v terminálním stadiu choroby AIDS zpět do jeho země původu, tedy na Závětrné ostrovy v Malých Antilách, do ostrovního státu Svatý Kryštof a Nevis, neboť žádná z obou nemocnic tohoto karibského ostrova nebyla schopna podle soudu tuto nemoc léčit způsobem, který by zachoval akceptovatelnou délku a důstojnost stěžovatelova života. Stěžovatelčina situace v případě návratu na Ukrajinu však zjevně není č.j. 2 Azs 30/2007 - 77 se situací rozebíranou v tomto případě srovnatelná, jak plyne ze skutkových zjištění učiněných žalovaným.“ Zdravotní stav žalobkyně se zhoršil v prosinci 2014, kdy již nešla na Ukrajině na další vyšetření, neboť vycestovala zpět do České republiky. Soud považuje za nepravděpodobné, že by žalobkyně po svém příjezdu nevyhledala lékařskou pomoc a nepodstoupila ihned vyšetření v České republice, když podle jejích slov zdravotní střediska na Ukrajině jsou ve špatném stavu a její zdravotní stav je špatný. Žalobkyně však nepodstoupila vyšetření ani do dne podání žádosti o mezinárodní ochranu, tj. do 16.1.2015, tedy ani po třinácti měsících po svém odjezdu z Ukrajiny. V lednu 2016 žalobkyně požádala o mezinárodní ochranu a při pohovoru uvedla, že lékařské zprávy nemá u sebe, následně je nedoložila, protože jí vykradli byt. Nicméně správnímu orgánu nepředložila ani protokol sepsaný Policí České republiky o tomto skutku. Z těchto skutečností soud dospěl k závěru, že zdravotní stav žalobkyně nebyl tak závažný, jak ve svém pohovoru uvedla. Na tomto místě soud podotýká, že závažný zdravotní stav své matky také žádnými lékařskými zprávami nedoložila. Soudu tak nezbylo než se přiklonit na stranu žalovaného, který se na straně 7 žalobou napadeného rozhodnutí zabýval udělením mezinárodní ochrany pro špatný zdravotní stav žalobkyně, avšak neshledal jej důvodným. Z uvedených důvodů považuje soud předmětnou námitku neudělení doplňkové ochrany za nedůvodnou.

Žalobkyně uváděla, že v případě návratu do své vlasti by nemohla studovat, neví, zda by našla práci, a pokud by ji našla, není jisté, že jí bude vyplácena mzda, musela by si pronajmout byt, jelikož na rekonstrukci svého bytu nemá finanční prostředky. Dále se obává politické situace a války.

Ohledně ekonomické situace v zemi původu žalobkyně soud vycházel z bohaté judikatury Nejvyššího správního soudu, zejména z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19.7.2004, č.j. 5 Azs 105/2004-72, který je dostupný na www.nssoud.cz, v němž je uvedeno, že „Humanitární azyl je upraven v ustanovení § 14 zákona o azylu a skutečnosti, které stěžovatel v průběhu celého řízení uváděl, tj. ekonomické potíže, nejsou důvodem hodným zvláštního zřetele tak, jak je má na mysli citované ustanovení zákona o azylu.“. K argumentaci žalobkyně studiem oboru, který není v její rodné zemi dostupný, soud

poznámává, že na možnost studia v České republice pamatuje zákon o pobytu cizinců. Je možné podat žádost o udělení studijního víza, což ostatně sama žalobkyně ví, neboť o jeho udělení v rodné zemi požádala již v době, kdy ještě nebylo rozhodnuto o její první žádosti o udělení přechodného pobytu za účelem sloučení rodiny. K obavám žalobkyně z války soud poznámává, že žalobkyně v rodné zemi nežila v části Ukrajiny postižené válkou. Sama žalobkyně uvedla, že místo, kde žila je vzdáleno 300 – 400 km od probíhajícího válečného konfliktu na Ukrajině. Tuto vzdálenost soud považuje za dostatečnou a život neohrožující civilní obyvatele. K otázce možné mobilizace soud vycházel z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (například rozsudku ze dne 17.12.2015, č.j. 5 Azs 158/2015-24, který je dostupný na www.nssoud.cz). Pokud povinnost výkonu vojenské služby platí pro všechny občany daného státu, pak ji nelze považovat za pronásledování, a žadatele nelze považovat za uprchlíka. Odůvodnění žádosti o udělení mezinárodní ochrany studiem, ekonomickými důvody a politickou situací, tedy není považováno za relevantní azylový důvod a soud tak považuje vznesené námitky za nedůvodné.

Řízení o udělení azylu v žádném případě nesupluje pobytové řízení cizinců, opačný závěr by svědčil o obcházení zákona. Jak uvedla sama žalobkyně, na území České republiky pobývá od března 2013 s měsíčním přerušením ke konci roku 2014, přičemž o azyl požádala až za situace, kdy jí reálně hrozí, že bude muset v důsledku neudělení pobytu za účelem sloučení rodiny území České republiky opustit. K tomu soud podotýká, že žalobkyni nic nebrání v tom, aby za splnění podmínek stanovených zákonem o pobytu cizinců požádala o povolení jiného pobytového statusu, například studijního víza.

Skutečnost, že dvaadvacetiletá žena ve své vlasti nemá silné rodinné zázemí, neboť s otcem neudrží kontakt, nenese v sobě prvek pronásledování podřaditelný pod ustanovení zákona o azylu. K tomu srov. rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 3.12.2014, č.j. 62 Az 3/2013-29.

V daném případě žalobkyně neuvedla žádné relevantní skutečnosti, jež by nasvědčovaly závěru, že by byla příslušníkem určité sociální skupiny, jež je pronásledována za svou příslušnost, názory či přesvědčení, a proto žalovaný správně vyhodnotil, že žalobkyně nemá pro udělení mezinárodní ochrany z uvedeného důvodu nárok.

Lze proto uzavřít, že se žalovaný nedopustil žádného pochybení, neboť na základě zjištěných skutečností nezjistil žádnou rozhodnou skutečnost, jež by odůvodňovala udělení azylu ve smyslu ust. § 12, § 13, § 14, § 14a, § 14b zákona o azylu. Pokud řádně posoudil jak osobní situaci stěžovatelky, tak i stav v její zemi, bylo takové rozhodnutí v jeho pravomoci, zejména, když žalobkyně ani ve správním řízení netvrdila, že by byla pronásledována pro uplatňování politických práv a svobod (naopak uvedla, že nemá politické přesvědčení a o politiku se nezajímá), nepocítovala ani odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání politických názorů, nebylo zjištěno, že by byla příbuzným osoby, již byl azyl udělen a neuvedla žádné důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu.

Závěrem soud konstatuje, že se žalovaný podrobně zabýval politickou a společenskou situací, jež panuje na Ukrajině, a byť dospěl k závěru, že úroveň ochrany základních lidských a občanských práv a svobod se nenachází na srovnatelné úrovni s Českou republikou, nehrozí žalobkyni žádné reálné nebezpečí pronásledování, nelidského či ponižujícího chování,

pro které by byla její žádost o poskytnutí mezinárodní ochrany důvodná. Soud tedy s ohledem na tyto skutečnosti dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve výroku ad I. rozsudku podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Současně s tím v souladu s ust. § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. ve výroku ad II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně neměla ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Výrokem III. tohoto rozsudku soud dle ust. § 35 odst. 8 s.ř.s. přiznal odměnu ustanovenému zástupci žalobkyně, JUDr. Davidu Kojzarovi, advokátovi, jenž byl ustanoven usnesením zdejšího soudu ze dne 19.5.2016, č.j. 75 Az 12/2016-39, s datem nabytí právní moci ke dni 23.5.2016. Dle citovaného ustanovení totiž hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování osoby, je-li zástupce advokátem, hradí stát. V daném případě proto ustanovenému zástupci náleží odměna, včetně náhrady hotových výdajů, ve výši 8.228,- Kč za dva úkony právní služby po 3.100,- Kč (převzetí věci, podání žaloby podle ust. § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a ust. § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, dále jen „advokátní tarif“), z částky 600,- Kč za s tím související dva režijní paušály po 300,- Kč podle ust. § 13 odst. 3 advokátního tarifu a z částky 1.428,- Kč ve výši 21 % DPH. Odměna bude zástupci vyplacena v obvyklé lhůtě k jeho rukám z účtu Krajského soudu v Ústí nad Labem.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 5. června 2017

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Gabriela Zlatová